

SSC Weekly Focus

“ปฏิบัติการสร้างชื่อของขบวนการก่อการร้าย...อัลชาบับ”

“ปฏิบัติการเวสต์เกต” เป็นปฏิบัติการชื่อโคลก ด้วยการบุกโจมตีทางสรรพสินค้าชื่อดังกลางกรุงในโรปี ประเทศเคนยา ระหว่าง ๒๑ - ๒๔ ก.ย.๕๖ ซึ่งได้ผลักดันให้ “อัลชาบับ” ผู้อ้างความสำเร็จของปฏิบัติการ กลายเป็นขบวนการติดอาวุธระดับแนวหน้าของโลกอีกขบวนการหนึ่ง

“อัลชาบับ” คือ กองกำลังติดอาวุธที่มีฐานที่มั่นอยู่ทางตอนใต้ของโซมาเลีย มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า “ฮาราคัต อัล ชาบับ อัล มุจาฮิดีน” (Harakat al-Shabaab al-Mujahideen: HSM) หรือ ขบวนการยุวชนมุจาฮิดีน เป็นขบวนการก่อการร้าย “ท้องถิ่น” ที่แตกตัวออกมาจาก “อิสลามิก คอร์ท ยูเนียน - โอซียู” ขบวนการเคลื่อนไหวของมุสลิมจารีตนิยมสุดโต่งในโซมาเลีย ถือกำเนิดหลังการโค่นผู้นำเผด็จการในปี ๒๕๓๔ อัลชาบับ สามารถควบคุมพื้นที่ในกรุงโมกาดิชู เมืองหลวงของโซมาเลีย ได้ในปี ๒๕๔๙ และในปี ๒๕๕๒ สามารถควบคุมพื้นที่ประมาณครึ่งหนึ่งของโซมาเลีย จนกระทั่งเมื่อองค์กร “สหภาพแอฟริกา” และคณะมนตรีความมั่นคงและสันติภาพแห่งสหภาพแอฟริกา รวมถึง ทหารจากเคนยา และยูกันดา มีมติส่งกำลังทหารเข้าไปปฏิบัติการในโซมาเลีย เพื่อฟื้นฟูสันติและความมั่นคง ภายใต้ชื่อ (African Union Mission in Somalia: AMISOM) ในปี ๒๕๕๐ กระทั่งกลุ่มติดอาวุธกลุ่มนี้ถูกผลักดันให้ออกไปจากเมืองหลวงในปี ๒๕๕๔ และขับออกจากเมืองท่า “คิสมาโย” ในปี ๒๕๕๕ กลุ่มนี้ยึดหลักอิสลามนิกายวาฮาบี และเป็นพันธมิตรของกลุ่มอัลเคด้า ได้รวมก่อเหตุโจมตีชาวมุสลิมนิกายอื่นและคนนอกศาสนามาแล้วหลายครั้ง โดยเคลื่อนไหวอยู่ในโซมาเลีย มีเป้าหมายเพื่อสถาปนาโซมาเลียให้เป็นรัฐอิสลาม และปกครองตามหลักศาสนาแบบเข้มงวด เช่น บังคับให้สตรีคลุมโบทา ห้ามนักชายโกนหนวด ห้ามฟังเพลงหรือชมภาพยนตร์ ห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และใช้บทลงโทษที่รุนแรง

“อัลชาบับ” ได้ประกาศว่า กองกำลังของตนปฏิบัติการกิจของพระเจ้าเป็นเจ้าของ เพื่อขับไล่ศัตรูผู้รุกรานออกจากดินแดนแห่งอิสลามด้วยการต่อต้านรัฐบาลโซมาเลีย และประกาศโจมตีล้างแค้นชาติสมาชิกของ “AMISOM” โดยเฉพาะ เคนยา โดยเปลี่ยนยุทธวิธีจากสงครามกองโจรในโซมาเลีย มาเป็นปฏิบัติการก่อการร้ายภายนอกโซมาเลียมากขึ้น สหประชาชาติประเมินว่าในปี ๒๕๕๔ อัลชาบับ มีรายได้ระหว่าง ๗๐ -

๑๐๐ ล้านดอลลาร์ จากค่าธรรมเนียมและศุลกากรที่เก็บจากท่าเรือและสนามบิน รวมถึง การรีดภาษีจากผู้ผลิตในประเทศ ขบวนการก่อการร้าย “อัลชาบับ” มีอิทธิพลสูงมากในโซมาเลีย โดยมี อัลชาบับ มี อาร์เดน ฮัซซิปาเราะห์ เจ้าของสมญา “อัยโร” เป็นผู้นำ แต่การนำจริงๆ ตกอยู่กับ นายอาห์เหม็ด อับดี โกแดน หรือ นายมุคตาร์ อาบู ชูแบร์ แกนนำที่ได้รับการยอมรับจาก “มุจาฮิดีน” ต่างชาติ และผ่านการฝึกฝนการต่อสู้มาจากกลุ่มตาลิบันในอัฟกานิสถาน รัฐบาลสหรัฐฯ ได้ขึ้นบัญชีดำให้นายโกแดนเป็น ๑ ใน ๘ ผู้ก่อการร้ายที่วอชิงตันต้องการตัวมากที่สุด ด้วยรางวัลนำจับสูงถึง ๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ราว ๒๒๐.๕ ล้านบาท) อัลชาบับมีสมาชิก ๕,๐๐๐ คน จาก ๑๔,๐๐๐ คน ในช่วงกลางปี ๒๕๕๔ มีฐานที่มั่นคือ คิสมาโย เมืองท่าใหญ่ของโซมาเลีย ทุนรอนสำหรับปฏิบัติการได้รับบริจาคจากชุมชนมุสลิมในต่างประเทศ การกรรโชกทรัพย์ การเรียกค่าคุ้มครอง และการบุกยึดเรือสินค้าในเส้นทางเดินเรือระหว่างประเทศ ตั้งแต่ปลายปี ๒๕๕๔ อัลชาบับผสมกำลังกับเครือข่ายอัลเคด้าในแอฟริกา ทำให้ได้รับแหล่งเงินทุน การฝึกฝน และสมาชิกเพิ่มขึ้น เนื่องจากโซมาเลียมีพรมแดนทางทิศใต้ติดกับเคนยา ทำให้กองทัพเคนยาเปิดฉากโจมตีทางตะวันออกเฉียงเหนือที่ติดกับโซมาเลีย ในปี ๒๕๕๔ เพื่อสร้างพื้นที่กันชน

การก่อความไม่สงบของกลุ่มอัลชาบับ ในปี ๒๕๕๓ ณ กรุงคัมปาลา เมืองหลวงของยูกันดา ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศที่ส่งทหารเข้าไปในโซมาเลีย สมาชิกอัลชาบับได้ผู้กระเปิดซุกไว้กับตัวแล้วปะปนเข้าไปในฝูงชนชาวยูกันดา

ที่กำลังจذبอยู่กับการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลโลกประจำปี ๒๕๕๓ ทำให้มีผู้เสียชีวิตรวม ๗๔ คน และเมื่อวันที่ ๑๐ มิ.ย.๕๖ เกิดเหตุระเบิดสองครั้งที่โบสถ์ในเมืองมอมบาซาและชุมชนในตำบลอีส์ทเล กรุงไนโรบี ประเทศเคนยา ที่มีชาวโซมาเลียอาศัยอยู่จำนวนมาก โดยคนร้ายซึ่งรถจักรยานยนต์แล้วขว้างระเบิดแบบทำเองเข้าไปในโบสถ์ ทำให้มีผู้บาดเจ็บอย่างน้อย ๑๐ คน ต่อมาเมื่อวันที่ ๗ ก.ย.๕๖ กลุ่มติดอาวุธ “อัลชาบับ” ได้ทำการโจมตีด้วยระเบิดคาร์บอมบ์และระเบิดฆ่าตัวตายที่ร้านอาหารชื่อ “วิลเลจ” ในกรุงโมกาดิชู เมืองหลวงของโซมาเลีย เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก

สำหรับ “ปฏิบัติการเวสต์เกต” ในกรุงไนโรบี ประเทศเคนยา ระหว่าง ๒๑ - ๒๔ ก.ย.๕๖ ได้ผลักดันให้อัลชาบับ กลายเป็นขบวนการติดอาวุธระดับแนวหน้าของโลก การบุกโจมตีห้างสรรพสินค้าดังกล่าวใช้กรบติดอาวุธหนัก ๑๕ คน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการวางแผนมาเป็นอย่างดี นักรบดังกล่าวได้รับการฝึกฝนมาอย่างหนัก และเคลื่อนกำลังเข้ามาทางระบบระบายอากาศของห้างฯ พร้อมกับนำอาวุธและเครื่องกระสุนจำนวนมากมาซุกซ่อนเอาไว้ มีการจัดหารถและสำรวจพื้นที่ ในเหตุการณ์นี้หน่วยความมั่นคงเคนยาได้ปฏิบัติการเพื่อช่วยเหลือตัวประกัน ทำให้มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย ๖๗ คน และบาดเจ็บ ๑๗๕ คน นับเป็นการก่อการร้ายครั้งรุนแรงที่สุดในรอบ ๑๕ ปี โดยกลุ่มมือปืนได้บุกเข้าไป และขว้างระเบิดมือ พร้อมกราดยิงด้วยปืนอัตโนมัติ และจับลูกค้าเป็นตัวประกัน หนึ่งในผู้ก่อการร้าย คือ ซาแมนตา ลูทเวท วัย ๒๙ ปี ชาวอังกฤษ เจ้าของฉายา “แม่หม้ายขาว” ภรรยาของเจอร์เมน ลินด์ซีย์ มีระเบิดฆ่าตัวตายที่สถานีรถไฟใต้ดินในกรุงลอนดอนเมื่อ ๗ ก.ค.๔๘ และถูกสงสัยว่าเป็นผู้บงการ โดยสั่งการเป็นภาษาอาราบิกให้กลุ่มนักรบลงมือกราดยิงด้วยปืน AK-47s มีชาวต่างชาติเสียชีวิตประกอบด้วย ฝรั่งเศส อังกฤษ อินเดีย แคนาดา จีน เกาหลีใต้ แอฟริกาใต้ เปรู เนเธอร์แลนด์ และออสเตรเลีย โดยทางกลุ่มได้ประกาศขอเรียกร้องให้เคนยาถอนทหารออกจากโซมาเลีย ทั้งนี้ กลุ่มกบฏโซมาเลียมีพิมพ์เขียวตัวอาคารห้างสรรพสินค้าที่เกิดจากความช่วยเหลือของลูกจ้างท้องถิ่นซึ่งรับสินบน และหน่วยงานด้านข่าวกรองของสหรัฐฯ กำลังรอผลการตรวจดีเอ็นเอ เพื่อยืนยันว่าสมาชิกที่ถูกคัดเลือกเข้ามามาจากสหรัฐฯ อังกฤษ และประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากโซมาเลีย โดยมีการวางแผนเปอร์โวลโคยดักข่มเล่นงานทหาร โดยประจำอยู่บนชั้น ๓ ของอาคาร

ทั้งนี้ กองกำลังรักษาความมั่นคงได้ปิดไฟและกล้อง CCTV ที่คนร้ายใช้ดูการเคลื่อนไหว ก่อนไล่ยิงคนร้ายที่เหลือ ประธานาธิบดีอูสุรู เคนยัตตา ของเคนยา ประกาศว่า กองกำลังฝ่ายความมั่นคงได้สังหารสมาชิกกลุ่มได้ ๕ ราย และจับกุมผู้ต้องสงสัยไว้ได้อีก ๑๑ คน

เหตุสังหารหมู่ภายในห้างสรรพสินค้าเวสต์เกต สะท้อนให้โลกตะวันตกได้ประจักษ์ว่า “กลุ่มอัลชาบับ” ซึ่งเป็นเครือข่ายกลุ่มอัลเคด้ายังคงมีพิษสงมากและมีอิทธิพลมากพอ ที่จะได้รับการสนับสนุนทางการเงิน เพื่อการก่อการร้ายของตนได้ทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ และมีแนวโน้มที่จะใช้โซมาเลียเป็นฐานปฏิบัติการโจมตีประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค ซึ่งการปฏิบัติการครั้งนี้ทำให้เจ้าหน้าที่ทราบถึงทิศทางของกลุ่มก่อการร้าย และสามารถเตรียมการเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ดียิ่งขึ้น รวมถึงสามารถตรวจสอบวิเคราะห์ และเตรียมพร้อม เพื่อรับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างแม่นยำ สำหรับการปฏิบัติการก่อการร้ายครั้งนี้ถือว่ารุนแรงที่สุดเท่าที่เคยเกิดขึ้น นอกเหนือจากปฏิบัติการโจรสลัดนอกชายฝั่งโซมาเลีย หรืออ่าวเอเดน ซึ่งถือเป็นน่านน้ำที่อันตรายที่สุดในโลก ที่กองทัพเรือไทยได้ร่วมส่งหมู่เรือปราบโจรสลัดเข้าร่วมปฏิบัติการมาก่อนแล้วด้วย ...

ข้อมูลอ้างอิง

- <http://www.theafricareport.com/.../Somalia-amisom>
- <http://www.monitor.co.ug/.../AMISOM...Al-Shabaab>

